

Sayı : 73071928-10.06-

Konu : 2013/17 Sayılı Genelgenin Açıklanması

DAĞITIMLI

İlgi : a) 24/06/2013 tarihli ve 8/9364 (2013/17) sayılı Genelge.
b) 28/04/2014 tarihli ve 6477 sayılı dağıtım yazımız.

Bilindiği üzere, 04/07/2011 tarihli ve 27984 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımızın kurulmasının ardından, aynı Kararnamede getirilen hükümler de dikkate alınarak “Planlar” konulu ilgi (a) Genelgemiz yayımlanmış ve 05/06/2008 tarihli ve 4804 (2008/6) sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Genelgenin yayımlanmasından bir yıl sonra Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği 14/06/2014 tarihli ve 29030 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Genelgenin Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ile birlikte uygulanmasında ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi ve farklı uygulamaların önüne geçilmesi amacıyla aşağıdaki hususlarda açıklama yapılması gerekli görülmüştür.

İlgi (a) Genelgede atıfta bulunulan Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik 14/06/2014 tarihli ve 29030 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yeni Yönetmelik ile yürürlükten kaldırıldığından, uygulamaların yürürlükte olan Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümlerine göre ve anılan Genelgeye göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin “Planların izlenmesi ve incelenmesi” başlıklı 35. maddesi uyarınca öncelikli ve esas olan; planların üst kademe planlara, Yönetmeliğe ve imar mevzuatına uygunluğunun sağlanmasına ilişkin sorumluluk ve yetkinin, planları yapan ve onaylayan belediye veya il özel idaresine ait olmasıdır. Bu kapsamda Bakanlığımızca veya İl Müdürlüklerimizce mekânsal planların inceleme işlemleri sonucunda ortaya konulan tespit ve değerlendirmeler, idareleri bilgilendirme, uyarma ve yönlendirme amaçlıdır. Dolayısıyla inceleme sonucunda tespit edilen aykırılıkların giderilmesi amacıyla yapılan bilgilendirmelere karşılık, uyarılar dikkate alınarak gerekli iş ve işlemleri yapma görevi planları onaylayan belediye ve il özel idarelerinin sorumluluğunda ve takdirindedir.

Bu itibarla 2013/17 sayılı Genelgenin (ç) bendinde belirtilen husususun, üst norm olan Yönetmeliğin 35. maddesine göre yürütülmesi gerekmektedir. Aynı doğrultuda Genelgenin (b) bendinde belirtilen “yetkili idareler” ibaresinden Yönetmeliğin 35. maddesi uyarınca, belediyeler ve il özel idarelerinin anlaşılması gerekli olup, özel kanunları kapsamında ilgili diğer idareler tarafından onaylanan mekânsal planlar, ilgi (b) yazımızda da ifade edildiği üzere ilgi (a) Genelge uyarınca inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmamalıdır. Belediyeler ve il özel idareleri dışında, özel kanunları kapsamında ilgili kamu kurumları tarafından yapılan planlar Bakanlığımızca incelenmemekle birlikte, bu planlarda da, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliğin 36. maddesi ile diğer ilgili hükümleri uyarınca, bu Yönetmelikte yer alan hükümlere aykırı karar getirilemez.

Sayı : 73071928-10.06-

Konu : 2013/17 Sayılı Genelgenin Açıklanması

İl Müdürlüklerimizce kesinleşen planlar ve ekleri üzerindeki incelemeler, 3194 sayılı İmar Kanunu, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ve üst ölçekli planlara uygunluk kapsamında yapılmalıdır. Bu inceleme sürecinde ilgili idarelerden, Yönetmeliğin 34/4 ve 35/3 maddelerinde belirtilen; plan, plan değişikliği, plan notları, plan raporu, onaya ilişkin karar, askı tutanakları ve jeolojik-jeoteknik veya mikro bölgeleme etütleri dışında bilgi ve belge istenmemelidir. Plan raporlarının veya plan değişikliklerine ilişkin gerekçe raporlarının; Yönetmeliğin 9 ncu maddesinde öngörülen açıklamaları içermek üzere, gerekli araştırma, inceleme ve analiz sonuçları ile yapılan çalışmalarda elde edilen bilgi, belgelerin detaylı olarak yer aldığı biçimde hazırlanması halinde, incelemeye konu olan planların anlaşılabilirliği kolaylaşacak, bu durum ise inceleme sürecinde ilave bilgi ve belge talebine ihtiyaç duyulmasını ortadan kaldıracaktır.

İl Müdürlüklerimizce incelenen mekânsal planlara ilişkin düzenlenen **İnceleme Raporlarında** tereddütlere mahal verilmemesi açısından tespit ve değerlendirmelerin, Yönetmeliğin ilgili madde ve hükümlerine atıf yapılarak açıklanmasında yarar görülmektedir. Bu doğrultuda raporda, **Giriş** başlığı altında; raporun ne amaçla ve hangi düzenlemelere göre hazırlandığı, dosyasında, yerinde veya belediyesinde inceleme yapılıp yapılmadığı belirtilmeli, **Konu** başlığı altında; konu ve kapsam bakımından incelemeye konu edilen planlama alanına ilişkin konum, yer ve alan bilgileri (mahalle, ada, parsel gibi), iletilen belge, rapor, etüt ve planlar gibi bilgilere yer verilmeli, ayrıca herhangi bir yorum yapılmaksızın planı hazırlayan ve onaylayan ilgili idarece yapılan iş ve işlemler açıklanmalı, eksik belge olup olmadığı belirtilmeli, **Tespit ve Değerlendirme** başlığı altında; mekânsal planlar ve bu planlarda yapılan plan değişikliklerine ilişkin iletilen belgeler kapsamında İmar Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre tespit ve değerlendirilmeler yapılmalı, **Sonuç** başlığı altında; mekânsal planlardaki usul, şekil ve esasa ilişkin yapılan değerlendirmeler bir sonuca bağlanarak ve yürürlükteki mevzuata göre eksik ve aykırılıklar açıkça göndermeler yapılarak açık ve anlaşılır biçimde ortaya konulmalıdır. Söz konusu raporun başlıkları ve düzeni, planların niteliğine, kapsamına göre genişletilebilir ve ilave açıklamalar yapılabilir. Raporlar, hazırlayanlar tarafından imzalanmalı ve amirler tarafından da uygunluk kaydı düşülerek imzalanmalıdır. Raporun ilgili idareye iletildiği üst yazı ise, raporun kısa bir özetine yer verilecek şekilde düzenlenmelidir.

Bu raporlarda ve idarelere iletilen bilgilendirme yazılarında, inceleme konusu olan planlarla ilgili olarak; ilgili idareleri bağlayacak şekilde “iptal edilmesi”, “revize edilmesi”, “değişiklik yapılması”, “meclise sunulması” gibi amir hüküm içeren ifadelerden kaçınılmalıdır.

Bu itibarla, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 35/4 maddesi ve 24/06/2013 tarihli ve 9364 (2013/17) sayılı Genelgemiz uyarınca, ilgili idarelerce onaylanan mekânsal planlara ilişkin inceleme ve değerlendirmelerin sonucunda usul ve şekil yönünden ya da üst ölçekli planlar ve Bakanlıkça yayımlanan yönetmeliklere aykırılık tespit edilmesi halinde, bu tespit ve değerlendirmelerle ilgili gerekli düzeltmelerin yapılması ve aykırılığın giderilmesine ilişkin sorumluluğun idarede olduğu belirtilerek, raporun sonucuna göre “gerekli iş ve işlemlerin idarelerce yapılması” şeklinde uyarı mahiyetindeki bilgilendirici ibarelerle, gerekli işlemlerin ilgili idarelerce yerine getirilip sonuçlandırılması talep edilmelidir.

2/3

Sayı : 73071928-10.06-

Konu : 2013/17 Sayılı Genelgenin Açıklanması

Planların incelenmesi yanı sıra 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8/g maddesi veya 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca Valiliklerimiz gerekli gördüğü takdirde yaptırımları uygulama noktasında yetkili olduğu gibi, 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca işlemlerin yapılması için gerekli yazışmalarda bulunabilir. Üst ölçekli planlara, Yönetmeliğe ve ilgili mevzuata aykırı işlemlerin, ilgili idareleri tarafından giderilmediğinin tespiti halinde 3152 sayılı Kanun uyarınca bu yerel idarelerin iş ve işlemlerinin İçişleri Bakanlığı'na denetlenmesi mümkündür. Valilikçe yapılan inceleme sonucunda aykırılık tespiti halinde 3194, 5442 ve 3152 sayılı Kanunlarda yer alan denetime yönelik işlemlerin başlatılmasında Valiliklerin Bakanlıktan herhangi bir onay almasına gerek bulunmamaktadır.

Diğer yandan, son dönemde ilgili idarelerce hazırlanan planların İl Müdürlüklerince incelenme ve değerlendirme sürecinde tereddütte kalınan hususlarla ilgili olarak Bakanlığımıza çok sayıda görüş talebi iletilmekte ise de esas olan bu incelemelerin İl Müdürlüklerimizce sonuçlandırılmasıdır. Bununla birlikte, bu incelemeler sırasında tereddüt duyulan konularla ilgili olarak Bakanlığımızdan bilgi veya görüş talep edilmesi zorunluluğunun olduğu durumlarda bu hususların genel ve soyut ifadeler yerine, konu özelinde tereddüde düşülen hususun somut biçimde ne olduğu açıkça belirtilerek Bakanlığımıza iletilmesi gerektiğinin hatırlatılmasında, gerek İl Müdürlüklerinin gerekse Bakanlığımızın iş yükünün azaltılması bakımından ayrıca fayda görülmektedir. Planların incelenmesi sürecinde sorunların, mümkün mertebe, yerel yönetimlerle iş birliği içinde bulunularak ve bir araya gelerek yerelde çözüme kavuşturulması zaman, iş gücü ve kamu kaynaklarının verimli kullanımı bakımından uygun olacaktır.

Valilikler ve ilgili idarelerce konu hakkında farklı uygulamalara sebebiyet verilmemesi açısından uygulamanın yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde yürütülmesi hususunda bilgi alınmasını ve gereğini arz ve rica ederim.

Prof Dr. Mustafa ÖZTÜRK
Bakan a.
Müsteşar

Dağıtım:

Gereği:

- 81 İl Valiliğine

Bilgi:

- İçişleri Bakanlığına